

Politiški oddelek.

Cesar v Ljubljani.

Še živo so v spominu Slovincem veseli dnevi, ko je skoro pred dvanajstimi leti povodom šestoletnice pridruženja Kranjske k slavni Habsburški državi bil presvetli cesar prišel v Ljubljano. Vedno svojemu vladarju in vsemu vladarskemu domu zvest narod slovenski, je z velikim veseljem pozdravil ta prihod. Slovenski kraji, zlasti pa bela Ljubljana so se bili oblekli v praznično obleko, da dostojno sprejmo svojega preljubljenega vladarja. Zastave visele so po vsem mestu in dokazovale, kako ljubi in kako je vdan narod slovenski svojemu cesarju. Neizmerno veselje je zavladovalo po beli Ljubljani, ko so topovi z grada naznanili vladarja prihod. Kako veličasten je bil potem sprevod v mesto in kako lepe razne slavnosti, ki so na to sledile. To so bili dnevi veselja in sreče, ko je vladar bival mej ljubljanskimi mestnimi zidovi. Nikdo ne pozabi teh veselih dnij.

Te dni je pa imelo ljubljansko prebivalstvo zopet priliko videti svojega ljubljenega vladarja, a pri vse drugačnih razmerah. Tistega veselja, ki je vladalo 1883. l., ni bilo več. Na velikonočno nedeljo zvečer so silne podzemeljske moči bile zmajale ozemlje bele Ljubljane in velik del slovenske zemlje, in to se je ponavljalo drugi dan in potem več dnij zaporedoma. Še sedaj se niso popolnoma pomirili podzemeljski elementi, ki prete z razrušenjem. Zidovi so pokali, dimniki se podirali, in kaj žalosten je bil pogled na središče Slovenije, ko je na velikonočni ponedeljek solnce posejalo na belo Ljubljano. Žalosten pogled razrušenja se je kazal očem.

Ne bomo natančneje opisovali teh žalostnih dogodkov, vsaj se njih sledovi le še previdno vidijo in bodo pretekla še leta, predno se bodo dali popolnoma izbrisati. Dosti, da omenimo, da na tisoče ljudij ne more več bivati v hišah, temveč mora za silo stanovati v lesenih barakah in šotorih, ter so razpostavljeni bolj ali manj vremenskim neugodam. Mnogo tistih pa, ki niso stalno navezani na naše mesto in jim gmotne razmere dopuščajo, je pa ostavilo naše mesto in se mnogi več ne povrnejo. Posledica nesreče, ki je zadela naše mesto, je občno pešanje trgovine in obrtnije, torej občna beda.

V tem žalostnem času počastil je ljubljani avstrijski vladar naše mesto, prišel je tolažiti prebivalstvo in mu vdihovat nov pogum. Njegov prihod je zares vzbudil upanje na boljše čase v mnogih že obupajočih srcih. Jedva je dobrotni vladar bil izvedel o naši nesreči, že je z znatnim darom prihitel na pomoč in tako vzbudil še dobrodelnost drugih. Vzglede vladarja posnemali so drugi člani vladarske rodbine, prebivalstvo prestolnice Dunaja in drugih krajev slavne Avstrije.

Pri letošnjem prihodu v Ljubljano se cesar ni peljal v mesto pod krasnimi slavoloki, temveč pod mnogobroj-

nimi oporami razrušenih hiš. Z bridkostjo je opazovalo dobro vladarjevo srce nesrečo, ki je zadela naše stolno mesto, belo Ljubljano.

Zares mnogo se je premenilo od cesarjevega prihoda v Ljubljano 1883. leta. Tedanje veselje je zamenila žalost in neka obupnost, namesto tedanjih prenovljenih in olepšanih hiš so se vladarju predstavljale razvaline, poleg njih pa stanovanja za silo, barake in šotori. Le dve stvari ostali sta nespremenjeni. Neomajana je ostala ljubezen vladarjeva do našega naroda, ki se je posebno lepo pokazala v teh žalostnih dneh. Prepričali smo se zopet, da cesar kakor dobri oče objema zares z enako ljubeznijo vse Svoje otroke, avstrijske narode. Njega preblago srce ne dela nobene razlike mej njimi. Veseli se njih sreče, sočuvstvuje pa ž njimi ob času nesreče.

Neomajana je pa ostala tudi ljubezen in zvestoba našega naroda do svojega vladarja in avstrijskega prestola. Te ljubezni in zvestobe ne omajajo nobene sile, nobeni potresi in viharji. Ohranila se je v hudih časih in nikdar ne izgine, prav kakor je pel naš pesnik:

„Hrast se omaje in hrib

Zvestoba Slovencev ne gane“.

Neizmerno tolažbo vlil je v našo srce prihod vladarjev v naše mesto. Vzbudil je v naših srcih zopet pogum, pregnal obupnost, vzpodbudil vse na novo delo v obnovljenje našega razrušenega mesta, da se povzdigne iz sedanjih razvalin lepša Ljubljana in dočaka še bolj-
ših dnij.

V torek točno ob 3. uri popoldne pripeljal se je dvorni vlak v Ljubljano. Na ljubljanskem kolodvoru čakali so cesarja razni cerkveni, vojaški in civilni dostojanstveniki. Ko se je cesar pripeljal, je godba zasvirala cesarsko himno, in občinstvo je zaklicalo „slava“ in „živio“. Cesar stopi v maršalski uniformi na pogrnjena tla. Najprej je cesar pristopil k deželnemu predsedniku baronu Heinu in mu izrekel zahvalo za njegovo delovanje ob nesreči, ki je zadela Ljubljano in sicer z besedami: „Prebili ste težke čase, hude boje z elementi. Veseli me, da ste ta boj srečno prestali in zahvaljujem se Vam za to srčno.“ Na to je šel k vojaški godbi in ukazal prenehati in pred njo govoril z vojnim ministrom Krieghammerjem in kornim poveljnikom Reinländer-jem. Na to se je dalj časa razgovarjal s knezoškofom Missio o razmerah v deželi, posebno v cerkvah. Knezoškof je prosil cesarjeve naklonjenosti prebivalstvu, ki bi zlasti sedaj ne moglo zgraditi cerkva. Posebno je priporočil Njega Veličanstvu nunski in frančiškanski samostan, katerih cerkvi ste močno poškodovani.

Deželnega glavarja Detelo je vprašal cesar o škodi, ki je zadela deželo, zlasti če so kaj trpela deželna poslopja. Vprašal ga je, kako je njegovi soprogi, katera je bila poškodovana o potresu, kakor je slišal. Deželni glavar je posebno naglašal razdejanja po deželi ter deželo priporočal cesarski milosti, kajti vsled grozne nesreče je jako potrebna podpore. Cesar je zagotavljal deželnemu

glavarju izredno pomoč za deželo, kar se samo po sebi umeva.

Z okrajnim glavarjem Gozanijem je govoril cesar tudi o škodi na deželi, zlasti v Mengši in Vodica, ter mu opetovano naglašal, da se ne sme pozabiti prebivalstvo na deželi, kateremu je treba pomoči. Cesar se je jako začudil, ko mu je okrajni glavar pojasnil, da je samo v glavarstvu ljubljanske okolice škode 1,300.000 gld.

Ljubljanskega župana g. Grassellija je cesar vprašal po škodi stolnega mesta. Župan je z gorkimi besedami povdarjal veliko nesrečo, ki je zadela mesto in izražal globoko hvaležnost vsega prebivalstva Njega veličastvu za prvo Najvišjo naklonjenost. Cesar je obljubil, da se stori za Ljubljano vse, kar bode mogoče in ponavljaše zagotavljal, da se zvestemu vrlemu mestu mora pomagati. Podžupana dr. viteza Bleiweisa je cesar prašal o zdravstvenih razmerah v mestu. Nadoskrbniku gospod Šorliju je izrekel vladar svoje Najvišje priznanje za delovanje pošte in brzojava ob času potresa. Predsedniku južne železnice princu Hohenlohu je cesar izrekel zahvalo, da je južna železnica dala vozove na razpolaganje ljudem za prenočišče. S stolnim proštom Klofutarjem in stolnim dekanom dr. pl. Paukerjem se je cesar razgovarjal o škodi pri cerkvah in izrazil svojo zadovoljnost, da vsaj stolna cerkev ni hudo poškodovana. Cesar je nagovoril še več družih oseb, med drugim tudi železniškega čuvaja Pavločiča, kateri je izpolnujoč svojo dolžnost na barji pustil svojo družino v največji nevarnosti, da je rešil kurirni vlak. Na to se je cesar odpeljal proti Dunajski cesti, katero je obrobil vojaški špalir. Vozovi so se razvrstili tako, da sta v prvem bila deželnega predsedništva uradnika bar. Rechbach in grof Attems, v drugem župan Grasselli in tukajšnji mestni komandant Balajty, v tretjem cesar in baron Hein, v četrtem generalni pobočnik grof Paar i. t. d. Med vožnjo je občinstvo z nepopisno radostjo pozdravljalo vladarja. Ko je stopil cesar v voz barona Heina, se je pripetila mala nezgoda. Jeden konj se je splašil, odlomil dritelj od voza. Cesar je izstopil in z baronom Heinom stopil v Liningerjev voz.

V bolnico, kamor se je bil sedaj napotil cesar, pričakovali so Ga poročevalec deželnega odbora dr. Josip Vošnjak, oskrbnik Kremžar, kontrolor Urbas, vladni svetnik Valenta, bolniški duhovniki, usmiljene sestre, podpredsednik dež. pomoč. društ. Rudečega križa ces. svetnik Iv. Murnik in odbornik ces. svetnik Ferd. Mahr, predsednica ženskega pomočnega društva Rudečega križa g. Schiffer in podpredsednica gospa J. Recher. Deželni predsednik je več navzočih cesarju predstavil. Posebno dolgo se je cesar razgovarjal z dr. Vošnjakom, ki mu je obširno razložil vso katastrofo. Cesar ga je izpraševal o raznih podrobnostih, zlasti, kdo je spravil bolnike na vrt in tudi kako je z blaznico na Studenci. Ces. svet. Iv. Murnika je cesar izpraševal o delovanju Rudečega križa, ki je dal na razpolaganje vozove za prevažanje bolnikov in jedil in 14 barak, nadalje 25 zabojev za prevažanje hrane in pet kopelj in tekom tega tedna še pošlje 11 barak. V barakah

Rudečega križa bodo nastanjeni vsi bolniški oddelki, vse usmiljene sestre. Cesar je zastopniku Rudečega križa I. Murniku izrekel priznanje in zahvalo za vse, kar se je storilo. Oskrbnika Kremžarja vprašal je cesar, kako je bilo tisto noč, ko je bil potres, in mu izrekel svoje priznanje, da se je tako preskrbelo za bolnike. Počastil je z nagovori tudi ženske zastopnice Rudečega križa in g. Ferd. Mahra. Govoril je tudi z vizitarico usmiljenih sester grofinjo Brandis, in s prednicoma Leopoldino Hoppe in baronico Lazarini in je jim izrazil Svojo zahvalo, da niso zapustile usmiljene sestre bolnikov ob tej nesreči.

Cesar je šel v prvo nadstropje deželne bolnice in se je ves čas prijazno razgovarjal z dr. Vošnjakom in ga popraševal, kaj bode z bolniki na zimo. Dr. Vošnjak mu je pojasnil, da je nova bolnica že zgrajena in je za bolnike dobro preskrbljeno. V pritličji je stopil tudi v kuhinjo in pohvalil sestre, da v tako težkih razmerah delujejo. Potem je ogledal barake Rudečega križa na vrtu, kjer so trije oddelki bolnice. Pri tem so mu bili predstavljeni primarija dr. Bock in dr. Gregorič in sekundarij dr. pl. Valenta. Cesar je milostno ogovoril več bolnikov in tudi bolniško babico Streitenberger. Pri odhodu je presvitli cesar še enkrat izrekel zahvalo.

Od deželne bolnice peljal se je cesar čez Marijo Terezijo cesto in mimo kolizeja na Tržaško cesto. Na Marije Terezije cesti bili so v špalir postavljeni učenci ljubljanskih šol pod vodstvom svojih učiteljev. Z vidnim zanimanjem se je oziral cesar po vrstah naše mladine, katere živio-klici so mu doneli na uho. S Tržaške ceste se je cesarju odprl žalostnejši prizor. Tu je zagledal šotore in barake, kjer prebiva več sto ljudij. Videlo se je, da je cesarja obšla žalost videčega to bedo.

Skozi Fran Jožefovo ulico se je peljal cesar k vojaškemu skladišču in vojaški bolnici. Ogledal si je barake in s svojim nagovorom počastil naddesetnika pešpolka št. 27. Reinholza, kateri je bil nevarno ranjen pri potresu.

Od vojaške bolnice se je cesar peljal pred deželni muzej in ogledal ondu postavljeno kuhinjo za silo, kjer ga je čakala deputacija štirih dam in oddelek gasilcev. Cesar je dame jako milostno pozdravil in jih izpraševal, kaj in koliko se kuha. Pristopil je bliže, ter si ogledal kuhinjski voz in pokusil kuhani golaš in se izrazil, da je dober. S pozdravom je odšel proti muzeju. Pri muzejskem poslopju so čakali muzejski uradniki z deželnim odbornikom dr. Papežem. Dr. Papeža je vprašal, koliko da je škode, in je zmajal z glavo, ko mu je povedal, da nad 15.000 gld. Vprašal je tudi, kako je z zbirkami in če se je kaj rešilo.

Pri jahalnici je cesar zopet izstopil iz voza in šel v jahalnico, kjer je nastanjenih 36 rodbin s 169 osebami. Pri vhodu so se cesarju poklonili bar. Egon Cojz, J. Luckman, Iv. Kosler in policijski zdravnik dr. Illner. Ginjen je cesar ogledoval to minijaturno podobo bede ljubljanskih prebivalcev. Ogovoril je nekatere deložirance, povpraševal jih je razne stvari in jih prijazno tolažil. Nekatere je

povpraševal po njih rodbinskih razmerah. Ljudje so klicali: „Živio, naš milostni oče“! . .

Mej vožnjo od jahalnice v Trnovo je izstopil cesar pri baraki deželnega predsednika barona Heina in počastil baronico Heinovo s svojim obiskom. V Trnovem je cesar ogledal poškodovano topničarsko vojašnico in jahalnico, potem pa se peljal na breg Gradašice, kjer je kuhinja za silo.

V tej kuhinji za silo so se bile zbrale dame društva krščanske ljubezni in pred prihodom cesarjevim se je bila pripeljala tudi baronica Heinova. Baronica Hein je s primernim nagovorom pozdravila cesarja in mu predstavila društvo gospej krščanske ljubezni. Cesar se je poklonil na vse strani in popraševal po namenu društva, kar mu je vse pojasnila baronica. Cesar se je pohvalno izrekel o društvu in njega delovanju. Naposled je cesar pokusil ponuditi mu golaš in izrazil svojo zadovoljnost in podal roko soprogi deželnega predsednika. Na to je cesar ogledal barake, nagovoril poveljnika ondu postavljenega oddelka gasilcev Gerberja.

Pred nunsko cerkvijo čakal je cesarja knezoškof Missia s stolnimi kanoniki, mej katerimi je cesar z daljšim nagovorom počastil svojega bivšega dvornega kape-lana dr. Kulavica. Cesar je stopil v nunsko cerkev in si je dal po inženjerji Rölligu pojasniti škodo. Počastil je z nagovorom tudi samostansko prednico Antonijo Murgel, kateri je izrekel svoje sočutje, da sta vsled potresa toliko trpeli cerkev in samostan. Pred cerkvijo stali so veterani in gasilci. Cesar je posebe si dal predstaviti načelnika gasilnega društva Frana Doberleta ter mu izrekel svoje Najvišje priznanje za pomoč, katero je v tej sili gasilno društvo skazovalo prebivalcem. V Zvezdi je šel cesar kšotorom in si jednega ogledal, potem je pa ogledal še kazino, kjer so ga sprejeli dr. Schaffer, Ivan Baumgartner in Tornago.

Pred deželnim dvorcem pričakovali so cesarja deželni glavar in vsi deželni odborniki. Deželni glavar ga je pozdravil in peljal v svoje stanovanje, ki je zelo poškodovano. Cesar se je še dobro spomnil, v kateri sobi je prenočeval pred dvanajstimi leti. Izrekel se je, da zelo obžaluje nesrečo, ki je zadela Kranjsko, a upa, da se kmalu odpomore.

Od deželnega dvorca je šel cesar peš po gospodski ulici na Turjaški trg. Pred poslopjem deželne vlade so cesarja pričakovali uradniki deželne vlade z dvornim svetnikom Schemerlom na čelu. Cesar je nagovoril nekatere uradnike in je zlasti poizvedoval, kje so nastanjeni uradi. Ogledal si je tudi poslopje deželne vlade.

Od tod se je cesar peljal čez Breg na sv. Jakoba trg, kjer je zlasti ob pogledu na cerkev izrazil svoje obžalovanje radi velike poškodbe. Nadalje se je peljal po Starem trgu k mestni hiši.

Pred mestno hišo je cesarja pričakoval občinski svet z županom na čelu, trgovska in obrtniška zbornica in odposlanstvo pomožnega odbora za Ljubljano in

okolico. „Moja gospoda!“ dejal je cesar obrnen proti občinskemu svetu, ko je jedva stopil z voza — „obžalujem, da je zadela to mesto taka nesreča, a vi lahko trdno upate, da se Vam podeli najzdatnejša pomoč!“ Župana je poprašal, če je kaj poškodovana stara mestna hiša, in ga je veselilo, ko mu je župan pojasnil, da je nepoškodovana. Cesar je nagovoril mestne odbornike Zabukovca, Zittererja in Velkovrha. Poslednja dva sta bila prišla v uniformi. Gospoda Zittererja je mej drugim poprašal, za katere zasluge je bil odlikovan.

Predsednika trg. zbornice Perdana je vprašal cesar glede škode, ki je zadela trgovce in obrtnike vsled potresa. Perdan je pojasnil, da so hudo prizadeti obrtniki in trgovci, na kar je cesar obetal izdatno pomoč. Cesar je tudi prašal o škodi po potresu v papirnici v Vevčah, na kar mu je zbornični predsednik vse razjasnil. Načelnika pomočnega odbora dr. Račiča je cesar vprašal o delovanju pomočnega odbora., je dal potrebna pojasnila in se spomnil na plodonosno delovanje dunajskega odbora. Na to je dejal cesar: „Kaj ne, Dunajčanje kaj pridno nabirajo za Ljubljano!“ Kanonika Elberta je cesar vprašal, kako škodo je potres napravil v okolici in kako daleč je segel.

Izpred mestne hiše je šel cesar peš skozi Špitalske ulice mej gostimi križem postavljenimi oporami, obžalujoč glasno veliko škodo. Prišedši na Marijin trg je cesar gledal po tamošnjih hišah. Pred cerkvijo so čakali knezoškof dr. Missia, guardijan p. Hugolin Sattner in o. frančiškani. Natančno si je ogledal cerkev in se prepričal, da je hudo poškodovana, še huje pa samostan. Prašal je, kje bivajo očetje frančiškani, in ko se mu je povedalo, da so na vrtu, je z svežim humorjem opomnil, da imajo vsaj svež zrak. Od tod je cesar odšel na cesarja Jožefa trg in ondu ogledal barake, katere so zgradili pionirji. Potem se je peljal proti novi vojašnici. Ondu so se mu poklonili častniki pešpolka št. 27. Cesar jih je milostno nagovoril ter jih pohvalil. Od tod se je peljal k bolnici za silo, katera je za sv. Krištofom. Ondi so ga čakali dež. odbornik dr. J. Vošnjak, bolniški ravnatelj Valenta, primarija dr. Bleiweis in dr. Šlajmer, sekundarji, upravitelj Kremžar, predsednica Schiffer in podpredsednica Recher, ces. svetnik Murnik s ces. svetnikom Mahrom, kot zastopniki Rudečega križa. Cesarju sta bila predstavljena dr. Bleiweis in dr. Šlajmer. Zadnjega je cesar vprašal, kje je študiral. Šlajmer mu je odgovoril, da na vseučilišči v Gradci in da je bil asistent pri dr. Wölferju. Cesar se je večkrat pohvalno izrekel o njegovem delovanju v težavnih razmerah. Govoril je z več bolniki, mej drugim tudi z deželnim poslancem Lavrenčičem. Od bolnice za silo, se je odpeljal na kolodvor. Ob 7. uri zvečer se je ljubljani naš vladar s spremstvom zopet pripeljal na kolodvor. Prijazno se je poslovil od deželnega predsednika barona Heina, dež. glavarja Detele, župana Grassellija in generala Sterzija. Župan je izrazil v imenu ljubljanskega mestnega prebivalstva najtoplejšo zahvalo za milostni obisk nesrečnega mesta.

Cesar mu je odgovoril: „Strmim nad velikostjo nesreče; kar sem videl, veliko presega to, česar sem pričakoval. Bodite prepričani, da vse storim, kar morem, da dobita mesto in dežela izdatno pomoč!“

Te besede vladarjeve so gorak in svetel žarek novega upanja nesrečnega prebivalstva. Po tej tolažbi iz cesarskih ust, trdno upamo, da bode moč obnoviti zopet Ljubljano, središče Slovenije, da bodo v malo letih izbrisani vsi sledovi potresa, da se bode lepše razvijala, nego se je dosedaj.

Politični pregled.

Koalicija v nevarnosti. — Poslednje dni časopisi raznih političnih barv jako mnogo pišejo o bližajči se ministerski krizi. Zatrjuje se, da bode sedanje ministerstvo obstalo še samo dva meseca. Največja nevarnost za ministerstvo je znan Dipaulijev predlog glede volilne pravice petakarjev. Če se ta predlog zavrže, bodo iz koalicije izstopili konservativci, če bode pa vsprejet, pa izstopijo liberalci. V obeh slučajih se torej razbije koalicija. V Hohenwartovem klubu je zaradi tega že popolen razkol. Večina je za Dipaulijev predlog, češki veleposestniki z grofom Hohenwartom vred pa mislijo, da ni vredno zaradi petakarjev spravljati v nevarnost koalicije. Ta klub se torej razbije in se jeden njegov del pridruži naravnost nemškemu liberalcem. Naslednik kneza Windischgrätzja pa baje ne bode grof Thun, temveč grof Badeni, sedanjemu namestniku gališki. Za grofa Thuna nič posebno ne marajo Poljaki.

Volilna reforma. — Po dolgem cincanju je pododsek za volilno reformo se vendar sporazumel za glavna načela volilne reforme. Na podlagi teh načel bode sedaj vlada izdelala načrt novega državnoborskega volilnega reda. Seveda s tem sporazumljenjem še ni ničesa storjenega, ker v odseku in v zbornici ni potrebna večina zagotovljena. Vlada je le s takim postopanjem hotela vsa odgovornost izvreči na parlament. Za načela, za katera se je izrekel pododsek, ni ona odgovorna.

Demonstracija za občno volilno pravico. — Dne 1. maja so na Dunaji in v nekaterih drugih mestih priredili delavci veliko demonstracijo za občno volilno pravico. Mimo parlamenta je šlo nad 100.000 delavcev v najlepšem redu in klicalo: „Proč z zastopstvom interesov!“ „Na dan z občno volilno pravico!“ Tako impozantne demonstracije dosedaj še ni videl Dunaj. Napravila je gotovo nekaj vtisa na parlamentarce. Med demonstranti je pa bilo tudi več intelligence. Ta velika demonstracija je očitno pokazala, da se delavci zavedajo svojih pravic, da je torej povse od več skrb, da bi delavci volilne pravice se posluževati ne znali v svojo korist. Sedanjim parlamentarnim strankam pač ta demonstracija ni všeč, ker jih že spominja, da se približuje čas, ko se bodo morali umakniti pravim ljudskim zastopnikom.

Nemškopoljska večina. — Poslednji čas konservativni listi prete z izstopom konservativnih poslancev iz koalicije. Poleg tega pa pišejo o bodoči večini iz Poljakov in nemških liberalcev. Konservativni listi sicer trde, da bi tako večina ne mogla dolgo obstati, na drugi strani jo pa vendar slikajo v kaj črnih barvah. Dosedaj so z večino iz Poljakov in nemških liberalcev vselej strašili konservativni listi, ako so volilci jeli opominjati poslance, da naj izstopijo iz koalicije. Nam se dozdeva, da sedaj vse to pisanje o poljskonemški večini jednak namen. Konservativci ne marajo izstopiti iz koalicije in zatorej njih listi s pisarjenjem o poljskonemški liberalnej večini pripravljajo volilce na to, da spoznajo, da je bolje, če konservativci ostanejo v koaliciji, naj tudi propade Dipaulijev predlog. Mi namreč nič prav ne verjamemo, da bi vsi tisti konservativni poslanci zares izstopili iz koalicije z

Dipaulijem, kateri sedaj o tem govore. Na marsikaterega ima Hohenwart več upliva nego Dipauli.

Bolgarija in Rusija. — Bolgarski narod želeč sprave z Rusijo, je uvidel, da vlada v tem oziru ne stori ničesar in je sklenil baje poslati posebno deputacijo v Peterburg, da poskusi doseči spravo z Rusijo. V deputaciji, katero bo vodil metropolit Klement bo po eden član iz vsacega okraja. Da vladi oziroma knezu ni po volji nameravno potovanje v Peterburg, je umevno. Princ Ferdinand je namreč celo v skrbeh, da se ne bi za njegovim hrbtom sklenila sprava pod tem pogojem, da njega odslovijo iz Bolgarske.

Grško. — Na Grškem završile so se minole dni volitve v poslansko zbornico grško. Zmagala je vladna stranka Delyanis-eva. Vlada je močno pritiskala na volilce, vsled česar je morala nasprotna Trikapisova stranka, ki je imela prej večino, propasti. Vladnih glasov šteje sedaj zbornica 140, dočim je vseh opozicijonalcev, če bi bili edini, le 68. S tem, da je vlada toli sijajno prodrla, pa še ni rečeno, da bo imela lahko stališče in da ji je zagotovljeno dolgo in lahko vladanje. Slabe finančne razmere v Grški ne bodo dale novi vladi dolgega gospodovanja. Denarne razmere na Grškem so pač sila žalostne. Porabe velike, posebno za plačevanje dolgov, virov za nove dohodke pa ni. Kakor je vlada prisilila si zmago, ni verjetno, da bi si pribojevala v teh slabih finančnih razmerah lahko in plodovito vladanje.

Azija. — Dasi je mir mej Japonsko in Kitajsko sklenjen, vendar so razmere ondi sedaj še bolj zamotane nego prej. Evropske velevalti Rusija, Francija in Nemčija čutijo se vsled previsokih zahtev Japonske prikrajšani v svojih pravicah, ker se vendar boje prevelikega vpliva Japoncev v vzhodni Aziji. Posebno Rusija neče, da bi bila odvisna od Japonske in hoče imeti proste roke na Vzhodu. Rusija gradila bo kakor znano sibirsko železnico in za to si hoče sedaj pridobiti na Vzhodu ugodnostij. Poroča se, da hoče Kitajska, da ustreže Rusiji in se tako izogne nadaljnim sitnostim, odstopiti tej nekaj ozemlja. Da bodo potem tudi druge velevalti evropske hotele kaj imeti, je umevno. Druga poročila zopet pravijo, da je Japonska pripravljena nekoliko odnehati od svojih prvotno stavljenih pogojev, da tako ustreže Rusiji, Franciji in Nemčiji, ki ugovarjajo mirovnim pogodbam. Tako se pletejo vse navskriž razmere v vzhodni Aziji. Edno je gotovo, da tem zmedarijam ne bo še kmalu konec in bo trebalo še precej časa, da se zadovoljijo vsi tam prizadeti faktorji.

Obrtnija.

Stavbe po potresu.

(Konec.)

Popolnoma vse jedno je, če se pri grajenju rabijo železne ali pa lesene traverze. Les je sicer bolj prožen, a železo je pa trdnješe in se ne poškoduje, če se tudi hudo potrese. Za zidanje je zaradi prožnosti priporočati žgano opeko in kot vezilo cement ali pa apno.

Glede visokosti hiš še strokovnjaki niso jedini. V Ljubljani so nekatere visoke hiše ostale nepoškodovane, nizke so pa razrušene. Sploh pride bolj na zidave, kakor na visokost.

Pri stopnicah se sedaj v Zagrebu rabi dvovrstni sistem, poprej navadne zavite stopnjice so se opustile. Stopnjice pokladajo se na traverze, ali pa podzidavajo.

Za ostrešje priporoča se les, kakor je navaden v Zagrebu. Les je prožen in se da dobro zvezati. Za